

In het Rotterdamse Oude Westen namen bewoners het initiatief om samen met Water Sensitive Rotterdam hun straat te vergroenen

WATERSCHAPPEN ZOEKEN SAMENWERKING

‘Klimaatadaptatie kun je niet alleen’

Meer dan de helft van Nederlands grondgebied is in handen van particulieren en bedrijven. Om Nederland klimaatbestendig te maken, volstaan enkel maatregelen in de openbare ruimte niet. Waterschappen zoeken daarom samenwerking.

TEKST MARTIEN VERSTEEGH
BEELD ARNOUD VERHEY, ISTOCKPHOTO

Waterschappen en gemeenten zijn intensiever gaan samenwerken naar aanleiding van de nieuwe Waterwet, die inmiddels al bijna tien jaar geleden in werking trad en het Bestuursakkoord Water dat daar in 2011 op volgde. Er werd immers gezocht naar manieren om geld te besparen en de kwaliteit te verbeteren, waarbij veel nadruk op samenwerking tussen gemeenten en waterschappen werd gelegd. Veel gemeenten en waterschappen zien in het waterplan een instrument voor die samenwerking. Hierin werken ze aan gezamenlijke ambities.

Maar de platforms die de laatste jaren opduiken, gaan over klimaatadaptatie. Voor dat thema is samenwerking essentieel. En dan hebben we het over een veel bredere samenwerking dan enkel tussen lokale overheden. Bedrijven, maatschappelijke initiatieven en onderwijsinstellingen denken en doen mee. Er zijn te veel platforms om op te noemen, maar we lichten er enkele uit.

‘DANKZIJ SLIMME NETWERKEN ONTSTAAN LEUKE PROJECTEN’

Klimaatkrachtig Delfland

Carl Paauwe, programmacoördinator Klimaatadaptatie van Hoogheemraadschap van Delfland vertelt dat er bij Klimaatkrachtig Delfland inmiddels zestig partijen zijn aangesloten, waaronder – naast lokale overheden – woningbouwcorporaties, ontwerpers, hoveniers, maatschappelijke organisaties en burgerinitiatieven. “Delfland wil een beweging in de maatschappij op gang brengen om de regio klimaatbestendig te maken. Daarvoor heeft het waterschap het platform Klimaatkrachtig Delfland opgericht. Klimaatkrachtig Delfland verbindt, inspireert en faciliteert partijen, initiatieven en projecten en wisselt kennis en kunde uit. De partners vormen een krachtig netwerk. Het platform belicht aansprekende projecten en initiatieven van partners en zet daarmee andere partijen aan om ook in beweging te komen. Het is dankzij die lokale samenwerking dat we grote stappen zetten in de regio.” Bij WaterSensitive Rotterdam – waar Hoogheemraadschap van Delfland overigens ook bij betrokken is – lag het initiatief juist bij de gemeente. Rotterdam heeft een grote opgave op het gebied van klimaatadaptatie, omdat het een enorm dichtbebouwd gebied is. Nora Prins, adviseur klimaatadaptatie bij het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard, zit in het kernteam. “Omdat de waterschappen zijn verdeeld over stroomgebieden, zijn er in Rotterdam drie waterschappen actief. We realiseren ons allemaal dat we de opgave waar we voor staan, niet alleen aan kunnen pakken. We zoeken daarom naar slimme netwerken van bewoners, professionals en ondernemers in de stad. Dankzij die netwerken ontstaan leuke projecten, die er anders vermoedelijk niet waren gekomen. Zo hebben wij bijvoorbeeld een paar jaar geleden dankzij een samenwerking binnen WaterSensitive een binnentuin van een woningbouwcorporatie klimaatbestendig gemaakt.” Prins: “De samenleving verandert. Bewoners hebben veel meer initiatief en er zit veel potentieel. Bewoners zijn immers ook ergens professional in. Samen kunnen we een grote bijdrage leveren aan het verbeteren van de leefomgeving. Daar spelen we op in. Door te kijken naar welke opgaven er nog meer spelen, kun je samen op zoek gaan naar gezamenlijke kansen en die slim koppelen, in plaats van allemaal alleen met je eigen dingen bezig zijn”.

Climate Campus

In de IJssel-Vechtdelta is het de Climate Campus die partijen verbindt en kennis deelt op het gebied van klimaatadaptatie. Ook de Climate Campus-partners hebben ambitieuze doelstellingen. Ze willen zorgen voor innovaties, start-ups en andere zakelijke activiteiten, stages en werkgelegenheid, nieuwe producten en diensten en trainingsprogramma’s. Daarnaast hopen ze met hun kennis ook iets te kunnen betekenen in het buitenland. Kennisadaptatie als exportproduct is interessant voor Nederland. De Climate Campus richt zich niet in eerste instantie op burgers. Dat doet het waterschap dan weer samen met de gemeente Zwolle met hun campagne ‘Klimaatmakers Zwolle’.

Het eerste grote platform dat zich bezighield met klimaatadaptatie was eigenlijk Rainproof Amsterdam. Het ging in 2014 van start. Waternet en de gemeente Amsterdam zijn de belangrijke initiatiefnemers. Maar ook bij dit platform zijn veel en uiteenlopende partijen betrokken. Rainproof wil alle inwoners van Amsterdam bereiken. De organisatie stelt de kennis en tools die ze heeft ontwikkeld bovendien beschikbaar aan andere gemeenten. Met name voor kleinere gemeenten is het lastig een platform op te zetten, dus dit kan uitkomst bieden om op een eenvoudige manier toch veel te bereiken. Amstelveen heeft hier al gebruik van gemaakt en heeft een eigen Rainproof-platform: **www.amstelveenrainproof.nl**.

Kennisdelen en netwerken

Je ziet dat de nadruk bij verschillende platforms anders ligt. Genoemde platforms zetten in op kennisdelen en netwerken. Maar er zijn ook waterschappen en gemeenten die vooral inzetten op bewustwording. Zoals bijvoorbeeld het waterschap Rivierenland met de campagne Ho ho hoosbui. Dit waterschap verstrekt subsidie aan inwoners die samenwerken aan het klimaatbestendig maken van straat, huis of tuin.
Met zoveel verschillende netwerken, ontstaat er ook overlap. Prins ziet dat niet als een probleem, maar als een meerwaarde: “De netwerken versterken elkaar en leren van elkaar. We doen bijvoorbeeld ook mee aan landelijke netwerken, zoals de City Deal Klimaatadaptatie. De kennis die we daar opdoen, kunnen we weer lokaal inzetten.”•